

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO I

PHILOSOPHIA-SOCIOLOGIA

Racjonalność
teoretyczna i praktyczna

VOL. XXX

LUBLIN

2005

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ISSN 0137-2025

EGZEMPLARZ C. 17.
BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

cras. 16080

Crif. Cras.

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

Ryszard Szczygieł

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Stanisław Prus
AA	CHEMIA	Władysław Rudziński
AAA	PHYSICA	Karol I. Wysokiński
AI	INFORMATICA	Paweł Mikołajczak
B	GEOGRAPHIA, GEOLOGIA ETC.	Maria Lanczont
C	BIOLOGIA	Teresa Jakubowicz
D	MEDICINA	Maria Majdan
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Jolanta H. Kotlińska
E	AGRICULTURA	Marianna Warda
EE	ZOOTECHNICA	Mirosław Pięta
EEE	HORTICULTURA	Zenia Michałojć
F	HISTORIA	Małgorzata Willaume
FF	PHILOGOGIAE	Maria Woźniakiewicz-Dziadosz
G	IUS	Romuald Kmiecik
H	OECONOMIA	Urszula Wich
I	PHILOSOPHIA — SOCIOLOGIA	Zdzisław J. Czarnecki
J	PAEDAGOGIA — PSYCHOLOGIA	Stanisław Popek
K	POLITOLOGIA	Alicja Wójcik
L	ARTES	Gabriela Rzechowska-Klauza

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO I

PHILOSOPHIA-SOCIOLOGIA

Racjonalność
teoretyczna i praktyczna

VOL. XXX

LUBLIN

2005

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ISSN 0137-2025

EO.11/2008/3034

REDAKTOR TOMU
HONORATA JAKUSZKO

RECENZENT
PROF. ZW. DR HAB. MAREK SZULAKIEWICZ

REDAKCJA WYDAWNICZA
HALINA KOSIENKOWSKA

TLUMACZENIE
na język angielski
TOMASZ KITLIŃSKI

PROJEKT OKŁADKI
I STRON TYTUŁOWYCH
JERZY DURAKIEWICZ

SKŁAD I ŁAMANIE
MIROSLAW BOCIAN

ISSN 0137-2025

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
20-031 Lublin, pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, tel. (0-81) 537-53-02, 537-53-04
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu <http://www.wydawnictwo.umcs.eu>

WYDRUKOWANO W 2007 ROKU

Spis treści

Table of contents

Wstęp	7
CZĘŚĆ I	
FILOZOFIA NOWOŻYTNA	
RAFAŁ CHOROSZYŃSKI	
<i>Franciszek Suarez jako protoplasta metafizyki nowożytnej</i> Francisco Suarez as Progenitor of Modern Metaphysics	13
CEZARY KALITA	
<i>Relacje rozumu i wolności w filozofii Kartezjusza, Spinozy i Locke'a</i> The Relationships of Reason and Freedom in the Philosophy of Descartes, Spinoza and Locke.....	31
ADAM PIEKARSKI	
<i>Bóg i wolność człowieka w filozofii Kartezjusza</i> God and Human Freedom in the Philosophy of Descartes.....	53
ANDRZEJ OSTROWSKI	
<i>Intuicja i zdrowy rozsądek w teorii poznania Johna Locke'a</i> Intuition and Common Sense in the Epistemology of J. Locke.....	65
PAWEŁ SIKORA	
<i>Krytyka czystego rozumu a problem możliwości metafizyki</i> The Critique of Pure Reason' and the Problem of a Possibility of Metaphysics.....	83
TOMASZ STEFANIUK	
<i>Utopia pietraszewców. Zarys zagadnienia</i> The Utopia of the Petrashevtsy. An Outline of the Problematics.....	103
IWONA LEWICZ	
<i>Kryzys filozofii zachodniej w świetle młodzieńczej rozprawy W. Solowjowa</i> The Crisis of Western Philosophy in the Light of an Early Discourse of V. Solovyov..	115

CZEŚĆ II

FILOZOFIA WSPÓŁCZESNA

WIESŁAWA W. PRUCHNIK

Racjonalizm, relatywizm i etnocentryzm w ujęciu Richarda Rorty'ego

Rationalism, Relativism, and Ethnocentrism in the Philosophical Approach

of R. Rorty 133

LESZEK KOPCIUCH

Aprioryzm w czuciu wartości u Nicolaia Hartmanna

Apriorism in Nicolai Hartmann's Feeling of Values..... 153

DOMINIKA BORON

*Paradoksy racjonalnego umysłu wobec czasu. Jednostka wobec własnej**przeszłości w pismach S. Kierkegaarda i J. P. Sartre'a*

The Paradoxes of the Rational Mind versus the Issue of Time. The Self and the

Self's Own Past in the Writings of S. Kierkegaard and J.-P. Sartre..... 173

PIOTR PĘKALA

Bergsonizm z metafizycznego punktu widzenia

Bergsonism from the Metaphilosophical Viewpoint..... 193

DANIEL MIELNIK

Wiara wobec rozumu – perspektywy myśli Jaspersa

Faith Confronted with Reason: the Perspectives of the Thought of K. Jaspers 211

JOLANTA ZDYBEL

*Racjonalność ludzkich działań – A. MacIntyre'a koncepcja praktycznej
racjonalności*

The Rationality of Human Actions: A. MacIntyre's Theory of Practical Rationality 225

AGATA KULIŃSKA

Rozum i uczucie – dwa aspekty rozważań Witkacego o kulturze

Reason and Feeling: Two Aspects of S. I. Witkiewicz's Reflections on Culture..... 249